inzicht

Zwolle

Beknopte rapportage Onderzoek Veilig uitgaan

Gemeente Zwolle, januari 2025

Opdrachtgever	Afdeling MO
Opdrachtnemer	Afdeling Informatievoorziening, Team Onderzoek
Versie	0.1
Datum	26 januari 2025

Datum 26 januari 2025
Titel Beknopte rapportage Onderzoek Veilig uitgaan

Inhoud

1	**Achtergrond**	**3**
1.1	Inleiding	3
1.2	Fase 1	3
1.3	Fase 2	3
1.4	Bruikbaarheid uitkomsten	4
2	**Uitkomsten Fase 1**	**5**
2.1	Ervaring met grensoverschrijdend gedrag tijdens uitgaan	5
3	**Uitkomsten Fase 2**	**6**
3.1	Algemeen gevoel tijdens uitgaan	6
3.2	Grensoverschrijdend gedrag	7
3.3	Eigen ervaring	7
3.4	Melden van grensoverschrijdend gedrag	8
3.5	Melden van seksuele intimidatie	8
3.6	Acties tegen grensoverschrijdend gedrag	9
	Bijlage	**10**

Datum 26 januari 2025
Titel Beknopte rapportage Onderzoek Veilig uitgaan

1 Achtergrond

1.1 Inleiding

In 2022 heeft de gemeente Zwolle het beleidsplan diversiteit en inclusie vastgesteld. Een van de ambities binnen dit beleid is het tegengaan van (seksueel) grensoverschrijdend gedrag. Grensoverschrijdend gedrag gaat over gedrag dat de persoonlijke grenzen, waarden of rechten van anderen schendt.

Het is daarbij belangrijk om te achterhalen wat de behoefte is van inwoners en waar mensen tijdens het uitgaan tegenaan lopen m.b.t. grensoverschrijdend gedrag. Deze informatie kan worden gebruikt om activiteiten en/of projecten te organiseren om grensoverschrijdend gedrag tegen te gaan. Voor de nachtburgemeesters van Zwolle is veilig uitgaan voor iedereen een punt op hun lijstje om aan te pakken. Daarom is in 2024 in samenwerking met hen onderzoek over grensoverschrijdend uitgevoerd, teneinde samen het uitgaansleven in Zwolle nog fijner en veiliger te kunnen maken. Het onderzoek bestond uit twee fases.

1.2 Fase 1

De eerste fase had als doel om een voorzichtige indruk te krijgen van de mate waarin grensoverschrijdend gedrag wordt ervaren, en om e-mailadressen te verzamelen om later een uitgebreidere vragenlijst te kunnen toesturen.

De nachtburgemeester hebben in fase 1 respondenten geworven op verschillende manieren. Samen met een aantal anderen hebben zij mensen in cafés en op straat tijdens het uitgaan aangesproken en gevraagd een korte online vragenlijst in te vullen. Ook is aandacht gegeven aan de korte vragenlijst via social media, bij onderwijsinstellingen (o.a. via posters) en door middels van bierviltjes in cafés.

De eerste korte vragenlijst is ingevuld door 442 personen. Zij hebben tussen 28 maart en 7 mei 2024 meegewerkt aan deze eerste fase.

1.3 Fase 2

Half juli hebben de personen die in fase 1 zijn geworven, via e-mail een uitnodiging ontvangen voor een langere vragenlijst, om iets dieper op de materie te kunnen ingaan. Deze vragenlijst konden zij tot half september 2024 invullen. Hieraan hebben 84 personen hun medewerking verleend.

De vragenlijsten van zowel fase 1 als fase 2 waren behalve in het Nederlands ook in de Engelse taal beschikbaar.

1.4 Bruikbaarheid uitkomsten

De kans is vrij groot dat personen die te maken hebben gehad met grensoverschrijdend gedrag meer aan het onderzoek hebben meegedaan dan mensen zonder een dergelijke ervaring. Dat tornt aan de representativiteit van het onderzoek, zowel van fase 1 als van fase 2.

De respons in fase 2 is daarnaast te laag om betrouwbare en representatieve uitspraken te kunnen doen. Desondanks kunnen de uitkomsten wel als indicatief worden gebruikt wat betreft bepaalde behoeften met betrekking tot aanpak van grensoverschrijdend gedrag..

Harde conclusies zijn dus niet aan de uitkomsten van het onderzoek te verbinden. De resultaten geven een globale indicatie van de ervaringen en opvattingen, maar zijn niet representatief voor de gehele doelgroep.

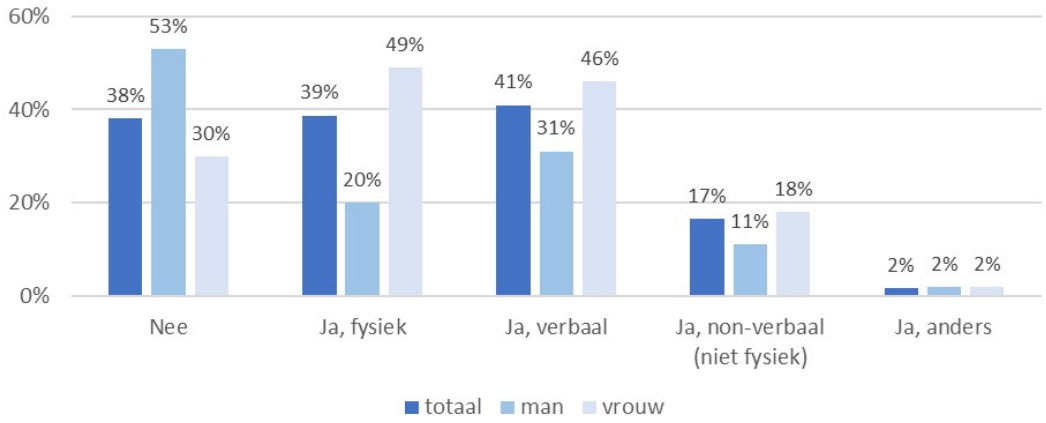
2 Uitkomsten Fase 1

2.1 Ervaring met grensoverschrijdend gedrag tijdens uitgaan

Zoals in het inleidende hoofdstuk is benoemd, diende fase 1 onder andere voor het verkrijgen van een beeld van de mate waarin grensoverschrijdend gedrag wordt ervaren rondom het uitgaan in Zwolle. Doordat niet bekend is in welke mate de steekproef representatief is, gaat het hier uitsluitend om een indruk en kunnen aan de uitkomsten geen conclusies worden verbonden.

De respondenten is gevraagd of zij de afgelopen jaren wel eens grensoverschrijdend gedrag hebben ervaren tijdens het uitgaan in Zwolle. Daaraan is toegevoegd dat het gaat om ervaringen binnen in een uitgaansgelegenheid, maar ook buiten op straat wanneer men naar een uitgaansgelegenheid toe gaat of weer vertrekt.

Figuur 1 Heb je de afgelopen jaren wel eens grensoverschrijdend gedrag meegemaakt tijdens het uitgaan in Zwolle? (N=442)

Van de respondenten in fase 1 hebben er ruim 3 op de 5 wel eens grensoverschrijdend gedrag meegemaakt tijdens het uitgaan in Zwolle. Het gaat daarbij met name om fysiek en verbaal grensoverschrijdend gedrag. Vrouwen hebben deze ervaring meer dan mannen. Tussen personen tot 30 jaar en personen van 30 of ouder zijn geen noemenswaardige verschillen te zien onder de respondenten.

De respondenten is ook gevraagd hoe zij op de vragenlijst zijn geattendeerd. We zien dat de mate van ervaring met grensoverschrijdend gedrag verschilt per wijze waarop men op de vragenlijst is geattendeerd; het loopt uiteen van 44% onder respondenten die via een poster zijn geattendeerd op de vragenlijst tot 74% onder respondenten die persoonlijk (face-to-face) op de vragenlijst zijn gewezen. Dit bevestigt nogmaals dat aan de hierboven getoonde uitkomst geen conclusies mogen worden verbonden.

Fase 1 had ook als doel om e-mailadressen te verzamelen van mensen die wel eens uitgaan, om hen via e-mail later een uitgebreidere vragenlijst te kunnen toesturen. Het volgende hoofdstuk toont de uitkomsten van die vragenlijst.

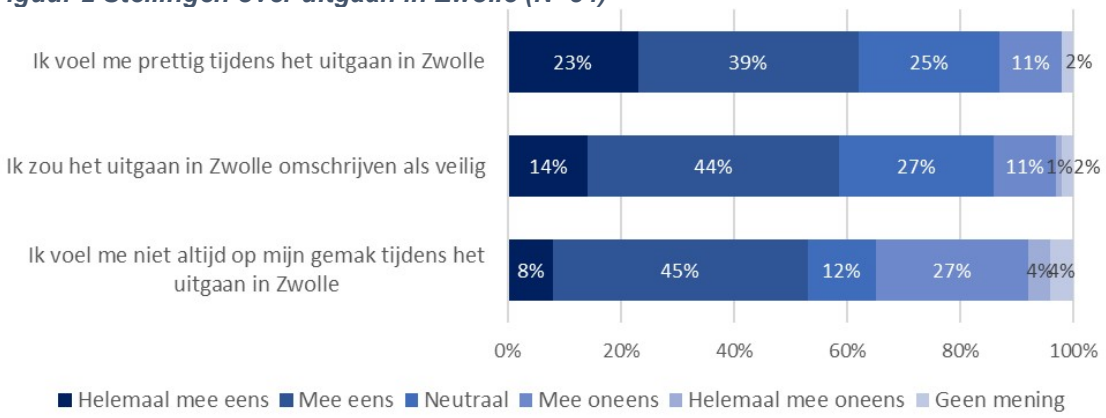
3 Uitkomsten Fase 2

Van de respondenten uit fase 1 hebben er 84 meegedaan aan fase 2. In deze fase is nogmaals gevraagd of iemand zelf wel eens grensoverschrijdend gedrag heeft meegemaakt tijdens het uitgaan, vooral om daarmee ook de juiste vervolgvragen te kunnen stellen. Zeventig procent van deze groep heeft in de afgelopen 5 jaar wel eens grensoverschrijdend gedrag meegemaakt, wat meer is dan in fase 1. Deze groep lijkt daarmee oververtegenwoordigd te zijn in fase 2 (ook al is op basis van fase 1 geen betrouwbare uitspraak mogelijk over het werkelijke percentage dat te maken heeft met grensoverschrijdend gedrag). Het is van belang hier rekening mee te houden bij de interpretatie van de uitkomsten van fase 2 in dit hoofdstuk.

3.1 Algemeen gevoel tijdens uitgaan

Via drie stellingen is nagegaan hoe de respondenten zich over het algemeen voelen tijdens het uitgaan in Zwolle.

Figuur 2 Stellingen over uitgaan in Zwolle (N=84)

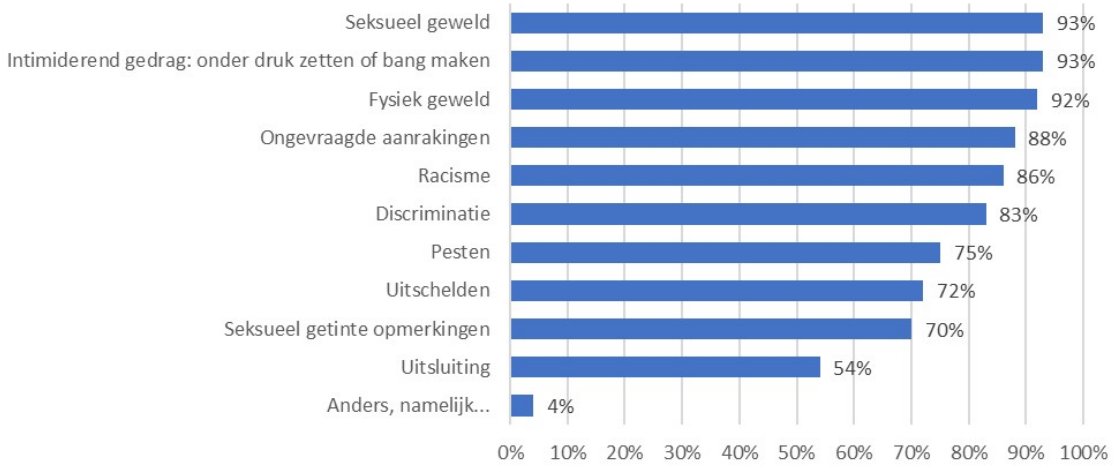

De meerderheid van de respondenten voelt zich prettig tijdens het uitgaan in Zwolle. Ook zou een merendeel van de respondenten het uitgaan in Zwolle omschrijven als veilig. Dat betekent niet dat de respondenten zich altijd op hun gemak voelen: ruim de helft geeft aan dat dat niet altijd het geval is, tijdens het uitgaan in Zwolle. Dat lijkt meer te gelden voor respondenten tot 30 jaar dan voor oudere respondenten en meer voor vrouwen dan mannen.

3.2 Grensoverschrijdend gedrag

De respondenten hebben aangegeven welke gedragingen zij als grensoverschrijdend beschouwen.

Figuur 3 Wat is voor jou grensoverschrijdend gedrag? (N=83)

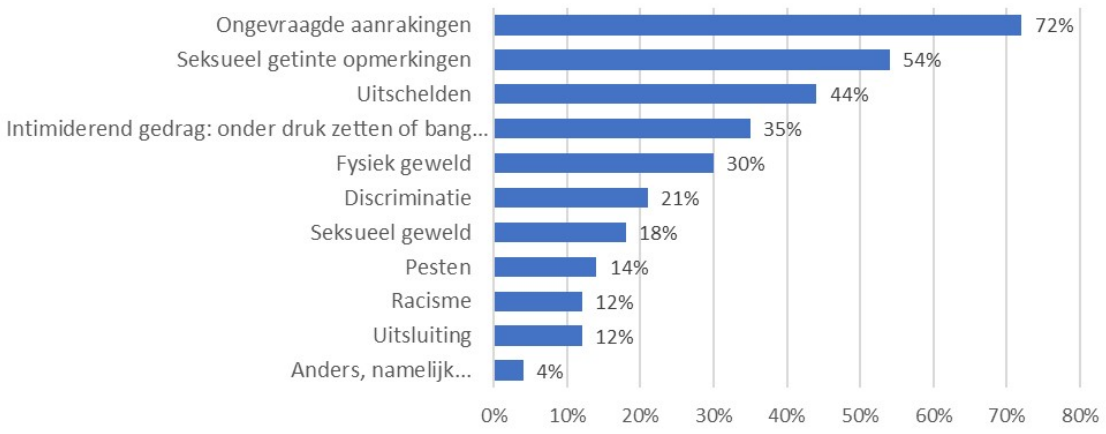

In de figuur is te zien dat alle onderwerpen door een meerderheid van de respondenten als grensoverschrijdend worden ervaren. Seksueel geweld, intimiderend gedrag en fysiek geweld ziet bijna iedereen als grensoverschrijdend.

3.3 Eigen ervaring

Van de respondenten van fase 2 hebben er 58 zelf wel eens grensoverschrijdend gedrag ervaren tijdens het uitgaan in Zwolle in de afgelopen vijf jaar. De volgende figuur laat zien welke vormen van grensoverschrijdend gedrag dat betreft.

Figuur 4 Welke vorm van grensoverschrijdend gedrag heb je meegemaakt? (N=58)

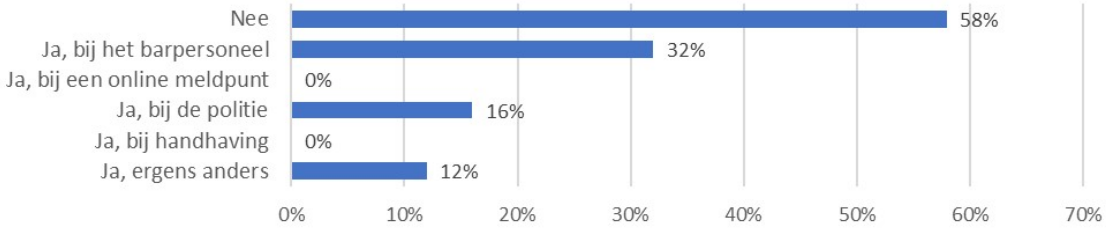

Te zien is dat ongevraagde aanrakingen het meest zijn ervaren door de respondenten, gevolgd door seksueel getinte opmerkingen. Deze vormen worden meer door vrouwelijke respondenten ervaren dan door mannen. Mannelijke respondenten hebben het meest te maken gehad met uitschelden en fysiek geweld.

3.4 Melden van grensoverschrijdend gedrag

De respondenten die grensoverschrijdend gedrag hebben ervaren is gevraagd of zij daar melding van hebben gemaakt en waar.

Figuur 5 Heb je dit ergens gemeld? (Basis: Heeft grensoverschrijdend gedrag meegemaakt? N=57)

Meer dan de helft van de respondenten die zelf grensoverschrijdend gedrag heeft ervaren, heeft daar geen melding van gemaakt. Ruim een derde deed dat bij barpersoneel en één op de zes bij de politie. Daarnaast noemen sommigen onder ‘ergens anders’ melding te hebben gemaakt bij de beveiliging of bij vrienden.

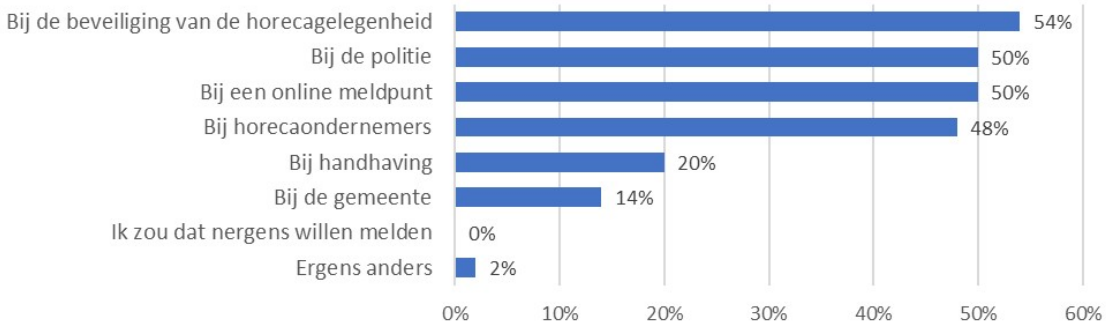
De respondenten die geen melding hebben gemaakt, is gevraagd naar de reden daarvan. Uit hun antwoorden komt vooral het volgende:

- *Gebrek aan vertrouwen in opvolging*
  Respondenten denken dat een melding niets oplevert, omdat de politie weinig kan doen door gebrek aan bewijs of prioriteit. Hierdoor lijkt melden zinloos.
- *Zelfredzaamheid en minimalisering*
  Sommigen voelen zich mondig genoeg om zelf iets te zeggen of zien het voorval als te klein om melding waard te zijn. Ze lossen het liever zelf op of delen het alleen met vrienden.
- *Emotionele drempels*
  Schaamte, schuldgevoel, of een bevriezingsreactie zorgen ervoor dat sommigen niet direct handelen. Vaak willen ze het incident snel vergeten en er geen extra aandacht aan besteden.

3.5 Melden van seksuele intimidatie

De respondenten die geen seksueel geweld of seksuele opmerkingen hebben ervaren, is gevraagd waar zij seksuele intimidatie zouden willen kunnen melden in het geval ze dat zouden ervaren.

Figuur 6 Stel je hebt seksuele intimidatie ervaren, waar zou je dit het liefste willen kunnen melden? (Basis: zelf geen seksueel geweld of seksuele opmerkingen ervaren, N=50)

Er zijn meerdere punten waar de respondenten seksuele intimidatie zouden willen kunnen melden, als zij dit zouden ervaren. Zij zouden dit met name willen kunnen doen bij de beveiliging van de horecagelegenheid, bij de politie, bij een online meldpunt of bij de horecaondernemers.

Van de 32 respondenten die zelf seksueel geweld of seksuele opmerkingen hebben ervaren in de afgelopen jaren, heeft ruim de helft dat niet gemeld. Anderen hebben dat met name gedaan bij barpersoneel.

3.6 Acties tegen grensoverschrijdend gedrag

Van de respondenten is 91% van mening dat er iets moet worden gedaan aan grensoverschrijdend gedrag tijdens, voor of na het uitgaan in Zwolle. Zij hebben de volgende suggesties voor te ondernemen acties.

- *Strengere handhaving & sancties:*
  Meer politie en beveiliging op straat en in horecagelegenheden, strengere controles op dronken personen en overlastgevers en eventueel uitzetting of een toegangsverbod voor daders.
- *Duidelijke meldpunten & ondersteuning:*
  Duidelijke en laagdrempelige meldpunten (zowel fysiek als online), vertrouwenspersonen en herkenbare aanspreekpunten in kroegen en het meer serieus nemen van meldingen door barpersoneel en beveiliging.
- *Meer bewustwording & educatie:*
  Posters, campagnes en voorlichting over grensoverschrijdend gedrag, trainingen voor barpersoneel en beveiliging en publieke bekendmaking van een ‘zero tolerance’-beleid.
- *Sociale controle & preventie:*
  Stimuleren dat mensen meer op elkaar letten, aandacht voor hoe mensen wél op een respectvolle manier benaderd willen worden en specifieke veilige zones of veilige routes.

Bijlage

Kenmerken steekproef fase 2

Wat is je seksuele geaardheid?

	N	%
Aseksueel	0	0%
Biseksueel	6	7%
Homoseksueel	3	4%
Heteroseksueel	56	67%
Lesbisch	2	2%
Panseksueel	5	6%
Queer	4	5%
Geen van bovenstaande	1	1%
Zeg ik liever niet	10	12%
Totaal	84	100%

Ben je transgender?

	N	%
Ja	4	5%
Nee	71	85%
Zeg ik liever niet	9	11%
Totaal	84	100%